

BESCHERMD NATUURMONUMENT ERNSTIG AANGETAST

Inleiding:

Eind mei 1985 werden wij opgeschrikt door persberichten in enkele plaatselijke kranten waarin melding werd gemaakt van een aantasting op het beschermd natuurmonument de Neterselse- en Mispeleindsche heide.

In dit gebied zouden een groot aantal zandpaden resp. omgeploegd, gefreesd, bemest met kippen- en varkensmest, met gras ingezaaid en gewalst worden. Door een eerste veldbezoek op 30-5-'85 bleek dat er tenminste 9 zandpaden waren "bewerkt". Van tenminste 3 zandpaden bleek dat hier waardevolle vegetaties stonden, hiervan waren er 2 zandpaden die enige jaren geleden waren onderzocht en waar vegetatiegegevens voor-handen waren.

Ook waren van de oude oorspronkelijke situaties foto's gemaakt omdat langs zandpad 1 de zeer zeldzame Moeraswolfsklauw groeide, een soort die op slechts enkele plaatsen in zuid oost Brabant voorkomt.

Tijdens het veldbezoek van 30-5-'85, waar ook wethouder Craens van de gemeente Bladel bij aanwezig was, werd door hem steeds ontkend dat hier bijzondere plantesoorten voorkomen. De gemeente zou uitvoerig onderzoek hebben verricht naar de plantengroei in dit gebied aarop zou een zorgvuldige keuze zijn gemaakt van welke paden het bewerken van de grond en inzaaien geen enkele aantasting op het natuurgebied zou plaats vinden.

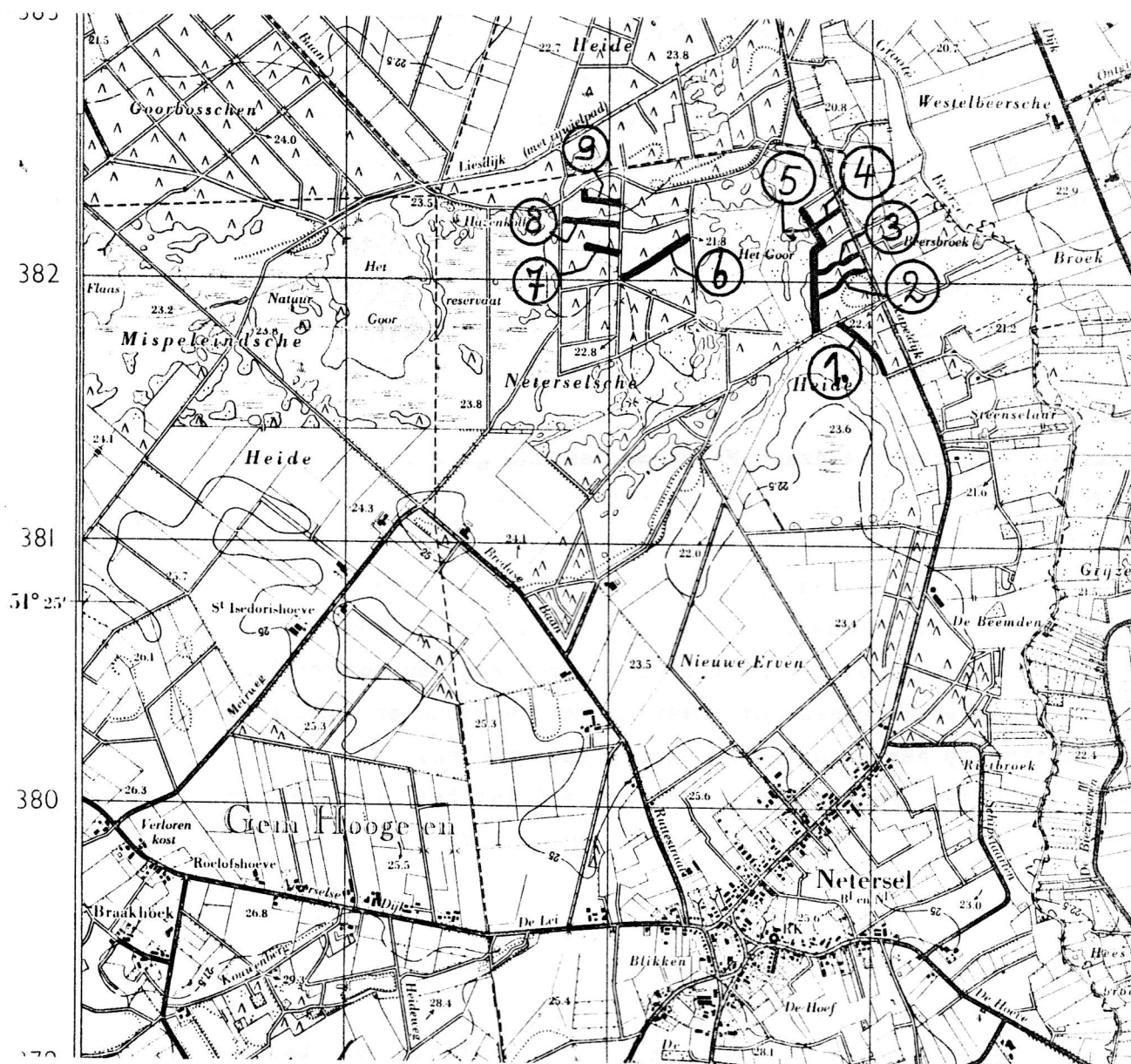
Door wethouder Craens werd steeds gesteld dat het hier ging om normale beheerswerken in het kader van het door de gemeente goedgekeurde beheersplan.

Door het terreinonderzoek op 30-5-'85, 15-6-'85 en 11-7-'85 is komen vast te staan dat het hier gaat om een ernstige aantasting van één van de meest waardevolle natuurgebieden van Noord Brabant.

Een bedreiging voor een plaats waar zoveel zeldzame plantesoorten bijelkaar voorkomen, het gaat om: Moeraswolfsklauw, Kleine zonnedaauw, Ronde zonnedaauw, Witte snavelbies, Bruine snavelbies, Veenbies, Veenpluis, en Sphagnum compactum. Deze conclusie was voor ons de reden om een bezwarenprocedure te beginnen, het moet duidelijk zijn dat de gemeente Bladel of diegenen die hiervoor toestemming hebben gegeven grote fouten hebben gemaakt. Dit soort aantastingen moeten zwaar worden gestraft, hier moet een voorbeeld aan gegeven worden voor andere gemeenten of particulieren dat natuurbehoud en natuurbescherming een ernstige zaak is.

Situatiekaart Neterselse - en Mispelindsche Heide

Fragment Topografische kaart 51 C (schaal 1:25.000)

In zwart aangegeven de zandpaden (1 tm 9) welke zijn gefreesd, bemest en ingezaaid met gras.

Een aantal van de paden zou ook tevoren zijn geploegd.

Resultaten:

Door de persberichten in enkele regionale kranten en later in enkele landelijke dagbladen (zie bijlage: krantenartikelen), is een discussie op gang gekomen over de vraag: zijn deze activiteiten nu wel of niet bedreigend voor dit natuurmonument?

Door het terreinbezoek van 30-5-'85 met o.m. de wethouder van de gemeente Bladel (Hr. Craens) bleek al snel dat hier door de gemeente zeer onzorgvuldig en ondeskunig was gehandeld.

- a. het niet nakomen van de meldingsplicht voor een beschermd natuurmonument
- b. het niet nakomen van de meldingsplicht voor een aantal archeologische monumenten.
- c. het uitvoeren van beheerswerkzaamheden zonder overleg en toestemming van Staatsbosbeheer.
- d. De gemeente Bladel beweerde dat het gebied zorgvuldig op de plantengroei onderzocht was. Uit de resultaten zou een selectie gemaakt zijn van minder en niet waardevolle zandpaden, die voor het inzaaien met gras in aanmerking kwamen. Deze bewering is onjuist gebleken.

Na aanleiding van de gemeenteraadsvergadering van 11 juli 1985 bleek opnieuw dat er bij de gemeente Bladel en met name de wethouder sprake is van onzorgvuldig beleid en ondeskundigheid op het gebied van natuurbeheer en het op waarden inschatten van natuur zoals de Neterselse heide. (zie bijlage: verslag gemeenteraadsvergadering 11 juli 1985)

Discussie:

Wij zijn van mening dat de artikelen 12, 16 en 23 van de natuurbeschermingswet zijn overtreden.

Voor herstel van de schade welke is aangericht vinden wij dat artikel 29 van de natuurbeschermingswet zal moeten worden toegepast, hetgeen betekent dat alle schade moet worden hersteld tot in de oude of vorige toestand.

Dankwoord:

Een bijzonder woord van dank aan Mevr. A. Visser en Dhr. P. Visser voor de medewerking aan het veldwerk, de bezwarenprocedures en hun inzet voor de bescherming van de Neterselse- en Mispeleindsche heide.

Vogelwerkgroep „De Kempen”

Secretariaat :

Leensheuvel 37
5541 BA Reusel

Aan De Gemeenteraad,
Gemeente Bladel
Markt 21
5531 BC BLADEL

Bezwaarschrift.

Reusel, 21 juni 1985

Mijne Heren,

Met verontwaardiging hebben wij kennis genomen van de gebeurtenissen d.d. 30 mei jongstleden inzake het bemesten, frezen en inzaaien van diverse brandgangen en paden in het natuurmonument De Neterselse- en Mispelendse Heide.

Om in een beschermd natuurgebied werkzaamheden uit te voeren die in het hoogtepunt van de vogelbroedtijd plaatsvinden lijkt ons zeer ongewenst.

Niet alleen uit het oogpunt van natuurbeheer (bemesten in voedselarme gebieden), en veiligheid (het inzaaien van 'brandgangen') had de opdrachtgever toch beter moeten handelen.

Wij zijn altijd bereid om in het kader van een beheersplan de voor diverse vogelsoorten zo belangrijke levensruimte aan te geven.

In afwachting van uw bericht, tot biotoopherstel tekenen wij hoogachtend;

W.D. Veenhuizen

biologisch secretaris van
Vogelwerkgroep de Kempen

Gemeente Bladel en Netersel

16-16

Aan Vogelwerkgroep 'de Kempen'
p/a Lensheuvel 37
5541 BA REUSEL

Onderwerp:

Uw brief van:

Ons kenmerk: 12154

Onderwerp: natuurgebied Netersel

BLADEL 11 juli 1985
verzonden 16 JULI 1985

Geachte Werkgroep,

In antwoord op Uw schrijven van 21 juni jl., welk schrijven aan de orde is gesteld in de raadsvergadering van 11 juli jl., delen wij U het volgende mede.

De door U aangeduide problematiek is inmiddels al verschillende keren aan de orde geweest, onder meer in de pers, in de raadsvergadering van 13 juni jl. en tevens in correspondentie die gevoerd is tussen het college en personen respektievelijk groeperingen die net als U, de ontplooiende activiteiten bekritiseerden. Steeds is getracht bij al die gelegenheden duidelijk te maken dat tot de maatregel is besloten na zorgvuldige overweging en dat terdege rekening is gehouden met de omstandigheden ter plaatse. De verrichte werkzaamheden die overigens ook elders wel zijn en worden toegepast, moeten beschouwd worden als activiteiten die voortvloeien uit het beheersplan voor de bos en natuurgebieden zoals dat voor onze gemeente is vastgesteld. Hetgeen is gebeurd moet o.i. dan ook worden beschouwd als een niet ongebruikelijke beheersmaatregel ter bescherming van in dit geval met name de fauna, heel in het bijzonder het reeënbestand.

Al eerder hebben wij erkend dat achteraf bezien in het kader van de Natuurbeschermingswet, welke wet op dit gebied van toepassing is, vermoedelijk sprake is geweest van een vergunningplichtige activiteit. Het feit dat een dergelijke vergunningaanvraag achterwege is gebleven wil echter nog niet zeggen dat sprake zou zijn van activiteiten die voor het betrokken gebied schadelijk zouden zijn. Die mening zijn wij vooralsnog niet toegedaan zoals uit bovenstaande motivering moge blijken.

Om hieromtrent meer duidelijkheid te krijgen en tevens om alle twijfels hieromtrent, ook met het oog op het toekomstige beheer, weg te nemen, zullen wij deze problematiek voorleggen aan Staatsbosbeheer. Deze instantie is al gedurende enige tijd bezig met het opstellen van een beheersplan voor dit gebied. Wij zeggen U toe U te zijner tijd nader te informeren over de resultaten van dit overleg.

Waarover wij echter geen twijfel willen laten bestaan is dat het behoud van natuurgebieden in onze gemeente en van dit gebied in het bijzonder, bij het gemeentebestuur een hoge prioriteit heeft.

-In dat kader-

Conc: I
Type: lvg
Coll: 9.
Bijlage(n):

Postbus 11
5530 AA Bladel of Adres Markt 21
Telefoon 04977-2424 — 5531 BC Bladel
Postrekeningnr. 1076494
Amro bank rek nr. 444274154 - A B N rek nr. 527720445 - Rabo bank rek nr. 107503581

Verzoek een onderwerp per brief te behandelen en bij beantwoording ons kenmerk en datum te vermelden

In dat kader waarderen wij dan ook dat partikulieren waaronder Uw werkgroep hun bezorgdheid kenbaar maken en er blijk van geven mede te waken over ons kultuurgoed.

Wij hopen U met het bovenstaande voldoende geïnformeerd te hebben.
Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BLADEL c.a.,
DE SEKRETARIS, loco DE BURGEMEESTER, loco

M. de Kork

NAWOORD:

Inmiddels is bekend geworden dat er op de zandpaden 10.000 liter kippengier en 3500 liter zeugengier is gespoten.
De officier van justitie in Den Bosch heeft slechts één verdachte aangemerkt en deze een schikkingsvoorstel gedaan (geldboete).
Voor ons reden van ontevredenheid; de Wethouder of gemeente zijn niet als verdachte vervolgd; de rommel in het natuurmonument blijft gewoon liggen; welk natuurgebied is er nu nog veilig!
Op dit moment wordt onderzocht op welke wijze juridische stappen kunnen worden ondernomen om deze zaak tot een goed einde te brengen.

Jacques van Kessel

Plantenwerkgroep De Kempen:

Nieuw onderzoek naar bemesting natuurgebied

(Van een onzer verslaggevers)

BLADEL - De Plantenwerkgroep De Kempen wil een nieuw justitieel onderzoek om de werkelijke schuldigen van wat men noemt „een kleine milieuramp” in het natuurgebied de Neterselse en Mispelendsche Heide in Bladel gestraft te krijgen. Het gaat om het bemesten en inzaaien van zandpaden in het gebied. De werkgroep laat momenteel juridisch onderzoeken op welke manier de nieuwe aanklacht bij de hoofdofficier van justitie kan worden ingediend.

Via de Natuurbeschermingswet wil de werkgroep bovendien bereiken dat de oude situatie op een aantal paden in het natuurgebied wordt hersteld. „De wet is nu niet goed gebruikt en om te voorkomen dat overheden zich niet aan afspraken houden omdat er een geringe sanctie op staat, moeten we doorgaan,” zo stelt de werkgroep. „Tot nu toe is de stok achter de deur onvoldoende gebleken om de bescherming van natuurgebieden veilig te stellen.”

Het begon allemaal midden vorig jaar toen namens de Neterselse jagersvereniging een achttal zandpaden in het door de minister aangewezen natuurgebied Neterselse en Mispelendsche Heide werd gefreesd, bemest met 3.500 liter zeugengier en 10.000 liter kippen-gier en ingezaaid. „Om ervoor te zorgen dat het wild in het gebied zou blijven en niet naar de randen zou gaan omdat het risico bestaat dat stropers de beesten zouden afschieten,” luidde de verklaring van de Bladelse wethouder A. Craens indertijd van de werkzaamheden. Die werkzaamheden

werden 'in overleg' met Craens door of namens de jagersvereniging St.-Hubertus uitgevoerd.

„Werkzaamheden die voortvloeien uit het beheersplan voor bos- en natuurgebieden zoals die voor de gemeente Bladel is vastgesteld,” zou het gemeentebestuur later, ter verdediging aanvoeren. „Ter verdediging” want mensen van de Kempische milieugroepen ontdekten de ingreep en kwamen in het geweer. Die waren het helemaal niet eens met de gemeentelijke opvatting „dat de werkzaamheden kunnen worden beschouwd als een niet ongebruikelijke beheersmaatregel ter bescherming van in dit geval met name de fauna, heel in het bijzonder het reeënbestand.”

Schadelijk

Vorige maand liet de drs. J. Pieters, directeur Natuur, Milieu en Faunabeheer van het ministerie van Landbouw en Visserij het gemeentebestuur van Bladel en Netersel officieel weten dat „de handelingen schadelijk zijn voor de natuurwetenschappelijke waarden van het gebied, omdat hierdoor de abiotische omstandigheden dusdanig zijn gewijzigd dat de er voorkomende plantesoorten, die kenmerkend zijn voor de voedselarme situatie met stagnerend (regen) water, zich niet kunnen handhaven”.

De 'bescherming van de fauna', waarop het Bladelse gemeentebestuur zich heeft beroepen, wordt door de directeur Natuur, Milieu en Faunabeheer anders beoordeeld. Volgens hem is de werkwijze in strijd met het beheersplan. Daarnaast kan de werkwijze niet van nut zijn om de diersoorten in het gebied te beschermen. „Het op kunstmatige wijze veranderen van het voedselaanbod vergroot bovendien de kans op schade op gronden van derden”.

Strafbaar

„Het verrichten van deze handelingen, doch ook het gedogen daarvan, is strafbaar gesteld bij artikel 12 van de Natuurbeschermingswet. Er is door of namens de minister van Landbouw en Visserij geen vergunning, ontheffing of anderszins toestemming verleend,” aldus directeur Pieters. „Een herhaling van het gebeurde dient te worden voorkomen.”

Behalve deze ambtelijke terechtwijzing aan het adres van het gemeentebestuur van Bladel heeft de politie intussen tegen één persoon proces-verbaal opge maakt. De officier van justitie heeft de Plantenwerkgroep laten weten dat aan de bewuste persoon mogelijk een boete wordt opgelegd. Dat gaat de Plantenwerkgroep niet ver genoeg. „De verantwoordelijken blijven op deze manier buiten schot”.

De Plantenwerkgroep wil opruiming maar de gemeente Bladel wijst het voorstel af. De gemeente zei eind september daarvoor niets te voelen omdat „dat de werkzaamheden geen of nauwelijks schade hebben opgeleverd en als dat wel mocht blijken, dan is het nog de vraag of het afgraven wel juist en zinvol is”.